

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden
vasárnap

Kegyertárgyakkal üzött visszaélések

Évről-évre látható, hogy vigécek járják végig a falut és betérnek egyik-másik házhoz, — leginkább földmivelők lakásaiba, — ahol a vallásos érzésre hivatkozva, zenélő házi kápolnát, zenélő házi oltárt és más kegyertárgyakat ajánlanak megvételre.

A kegyertárgyakat mindjárt be is mutatják, sőt még muzsikálnak is azokkal. S hogy a magyar annál jobban beugorjon, a keresztényi kötelességteljesítésre hivatkozva elmondják, hogy a zenélő kápolnát, oltárt vagy amit éppen az illetőre rá akarnak sózni, az itt, meg itt épülő templom javára árulják s azért, aki vesz az általuk bemutatott kegyertárgyból, annak a lelkeért örökös misét mondanak abban a templomban, nevét pedig az aranykönyvbe írják be stb., stb.

Természetes dolog, hogy a vallásos nép a vigécek ígéretének, — akik talán tíz év előtt még galíciai lakosok voltak — legtöbbször beugrik s a silány 7—8 korona értékű kegyertárgyat dupla árért 15—18 koronáért vásárolja meg az örökös mise reményében.

De ha még így sem sikerül a jámbor, kiszemelt áldozatot beugratni, akkor esetleg nem riadnak vissza a furfangól sem. Ezért később újra belátogatnak a házhoz s aztán azzal a fogással, hogy már rájuk esteledett, arra kéri a gazd' uramat vagy nénemasszonyt, hogy reggelig engedje a kápolnát ott hagyni, majd inkább nem kívánják ingyen. A gazda vagy gazdasszony ezt természetesen megengedi.

Ugyan miért ne is tennék meg? Sőt örülnek is neki, hogy szívességet tehetnek az idegen uraknak. A vigécek pedig, mielőtt eltávoznának, megkérdik a gazda nevét és a házszámot, azért, hogy reggel visszataláljanak. Amiben sem a gazda, sem a gazdasszony nem talál semmi különös dolgot.

Reggel azután a gazda és gazdasszony várják a vigéceket. Azok azonban nem jön-

nek. Ők el akarnak menni hazulról, de nem mernek, mert hátha addig, míg távol lesznek, keresik őket a kápolna áruló urak. De hát nem keresték.

Elmulik egy nap, elmulik kettő, elmulik egy hét s a vigécek még mindig nem jelentkeztek. Tán megfeledkeztek a kápolnáról, vagy eltévesztették a házszámot? — tünődik a gazda. A kápolnát pedig — kegyertárgyról lévén szó — bevizik a tiszta szobába, nehogy kint lelepje a por...

Néhány hét múlva aztán a gazda, mikor már el is felejtkezett a vigéc urakról, kap egy levelet, melyben egy valamilyen szentről elnevezett üzlet felszólítja, hogy a zenélő kápolna árát haladék nélkül fizesse meg. A gazda nem fizet, hiszen ő nem vásárolt. A cég erre pöröl. S a vége az, hogy magyarunkon elverik a port, mert a cég más városban pöröl, ahova a gazda nem megy el tárgyalásra, inkább megfizeti a nála hagyott kápolna árát.

A katolikus nép kegyertes és vallásos érzésének ezt a visszaélésig történő gyalázatos kihasználását már egyházi körökben is megsokallották, aminek az Egyházi Közlöny a következőkben ad kifejezést:

„Hét név alatt két konkurrens cég árasztja el az országot azokkal a silány limlomokkal, amelyekért értékükhöz viszonyítva horribilis árat szednek. Így olyan tárgyért, amelynek bolti becsértéke 7 korona 50 fillér, kapnak 15 koronát, amelyik 9 korona 40 fillért ér, azért 18 koronát. De eladják, mert melléje örök misét, aranykönyvbe való névbeírást ígér és mindenekelőtt a jótékonyt, a keresztényi kötelességteljesítést, a krisztusi alamizsnálkodást emlegetik a bőbeszédű ügynökök. És ezek mindig hatnak. Mert azt persze elhallgatják, hogy az illető templom a 15 koronás tárgy után csak 15 fillért, a 18 koronás befejezett üzlet után csupán 20 fillért kap, — ha ugyan egyáltalában kap. Mert hát a plébánosnak nincs joga beletekinteni az üzleti könyvekbe.

De még ha volna is, még akkor is könnyű kiszámítani, hogy amikor egy ezer—kétezer koronát ad erre a jótékony célra, amely miatt az egész üzlet lehetségessé válik, ő 200 ezer koronát vett be, legalább 60 ezer korona tiszta nyereséggel.

A jámbor nép kegyertes és vallásos érzésének ezt a rut kihasználását és a jótékonyt és a keresztényi alamizsnálkodásnak ezt az aljas megcsufolását egyszer már meg kell szüntetni. Végét kell vetni annak, hogy akadhassanak papok, akik odaadják plébániájuk pécsétjét és a saját nevüket, hogy ezt takaróul felhasználva, lelkiismeretlen kalmárok üzérkedhessenek.

Addig is tehát, míg az egyházi körök erélyesen fellépnek a misékkal üzérkedő kegyertárgy-árúsítók ellen, népünk jól teszi, ha az ilyen vigécekkel szóba sem áll, hanem annak rendje és módja szerint kiutasítja őket lakásából.

— **A betegségyező törvény reformja.** Egy egyesület beadványára a kereskedelemügyi miniszter a következő választ adta: „Felterjesztésére értesitem az egyesületet, hogy az 1907: XIX. törvény cikk revíziója, melyet a magam részéről is szükségesnek tartok, jelenleg beható tanulmányozás tárgyát képezi. Minthogy azonban a szóbanforgó törvénymódosítás mikénti keresztülvitele a munkaadóknak és alkalmazottaknak ahhoz fűződő nagyjelentőségű érdekein kívül az ország ipari, kereskedelmi és egész közgazdasági életének továbbfejlődése szempontjából is rendkívüli fontossággal bír, a revízió irányelveinek megállapítása előtt az említett szempontok együttes gondos mérlegelése elkerülhetetlen. Abban a reményben vagyok, hogy a széles mederben folyamatba tett előkészítő munkálatok ennek dacára mielőbb befejezhetőek lesznek olyképen, hogy a tervbevett reform az összes figyelembe veendő érdekek lehető összhangba hozatala mellett nem távoli időpontban megvalósítható lesz. Harkányi, s. k.“

— **Milyen idősnek kell lenni a képviselőnek?** Az új választási törvény nemcsak arról intézkedik, hogy kinek van országgyűlési képviselő választási joga, hanem azt is kiköti, hogy a megválasztott képviselő nagyon fiatal ember ne legyen. Eddig ez nem volt korlátolva, csak a nagykoru-

ság volt kikötve. Így azután megessett sokszor, hogy a képviselőháznak olyan tagjai is voltak, kik csak hetekkel haladták meg a 24-ik életévüket. Többé ilyen fiatalon honatyának nem lehet lenni, mert az új választási törvény kimondja, hogy 30 éven aluli egyént nem lehet képviselővé választani.

Harcok a földért.

(Ó) Nem utolsó jelenség hazánkban, hogy nálunk a legátalkodottabb merkantilista is öregségére, vagy ha közben jól megtollasodott, földbirtokot vásárol.

Minálunk mindenki szereti a földet, és a vele való foglalkozást tartja a legszebbnek, a legvonzóbbnak. És tegyük hozzá, hogy valóban a földmivelés a legszebb, a legfüggetlenebb foglalkozás.

Noé apánk is ezen kezdte: szőlőt ültetett.

A szőlőültető ember tudja, mennyi gyönyörűsége van vele. Hát a gazdag rendet vágó, — nem tudja? Csakhogy szeretet kell hozzá és átlátás.

A róna acélizmu egészségtől duzzadó szántóvetője, vajjon nem sajnálkozással nézi a négy fal között körmölő sápadt, sovány, vértelen hivatalnokokat? Annak talán a jobb életével nem cserélné el a magáét, mert a magáét farkasétvágygyal eszi; annak, akit ülő foglalkozása eltespeszt, pizsmog, kellemetlenkedik az evésével. Hiába, nem a legjobb szakács főzte neki a táplálékot: a jó étvágy.

De a földmivelőnek szeretet, szív is kell a foglalkozásához. Nem elég a jól fogó kapa; az is kell, hogy azt a számtalan növényt, melynek ő a gondozója, szeresse.

A szív nélküli kapás, óhatatlan, hogy kárt ne tegyen benne; aki pedig foglalkozását szereti, az nem tűrné el, még ha napszámos is, hogy a kapával kifordított cserebogárpajort el ne pusztítsa; hogy kárt tegyen, ahhoz nincs szive.

Minden, amivel a földmivesember bajoskodik: rá van szorulva szive igaz hajlandóságára. Hiába adta a jó Isten a kikelő csirkének az életet, hiába költötte ki a tojást, a kotlós tyúk, egy sem marad belőle, ha a gazdasszony tiszta puha ruhával alól kipelyhezett garabolyban melegen nem tartja őket; aztán rendre olyan táplálékról nem gondoskodik, hogy felpenderedjenek.

Kertben, szántóföldön a növény; istállóban a jószág el nem lehet nem a jó bánás, de a gondviselője szive nélkül, mely mindenre vigyáz, ápol, óv és gyöngéd szeretetével ott van állandóan.

Nem láttuk-e sokszor, hogy a ló a jó kocsis közeledtére mily hálás, mily biztos, mily megelégedett tekintettel néz rá. És ellenben, de erről ne is essék szó. Hiszen tudja mindenki.

Vagy az égbe szálló pacsirta nótája mellett vágni a rendet, nem gyönyörtü foglalkozás-e? Gyümölcsösben, méhesben nem a kedves foglalkozások egész sora vár-e az emberre?

Arany János hattudalában, melyen a költők utolsó versét nevezük, csak azon panaszkodik, hogy egy vágya volt: kis kertjében szemzeni, oltani. És ez a vágya nem teljesült. Mennyire szerette e nagy férfi, nemzetünk örök büszkesége, a földmívelést?...

Mindezekre a maga foglalkozása szépségét nem tiszta szemmel látó földmives azt mondhatná: könnyű az urnak, a kalamáris mellett a mi foglalkozásunkat dicsérni és miután cikkét megírta, beülni a kávéházba bőrszivarra gyujtani. No hát ne mondja ezt senki. Mert aki e sorokat írja, az nem vizet prédikál és bort iszik, hanem alig várja, hogy ezen írása végére pontot tessen, aztán egy életküzdelmével szerzett kis dirib-darab futóhomokjára szalad. Nyitjuk ott a szőlőt, nyesegetjük a gyümölcsfákat. Ide-oda virágba borul a termőfa.

Istenem! Ezen a földön kósza szelek szárnyán repült ide, nem is régen századokon át a sárga homok és egy fűszál nőtt itt-ott a zombék helyén. Most pedig az emberi küzdő értelem, munka és szeretet meghódítja lassan e földet: a magam kicsiny dirib-darabján megy végbe egy szerény honfoglalás. Duzzadó kebellem érzem — és hálás fohásom fölhatol az égbe, — hogy még öt évi küzdelem és a sárga, eddig csak tintaporzónak való homok termőfölddé alakul.

Aki keblében hittel munkáskézével évek óta nézi küzdelemének jobban-jobban mutatkozó sikerét, anélkül hogy a sikertelenség első néhány éve után akárcsak meg is tántorodott volna — annak ne lenne nagy, igaz jussa ahhoz, hogy hirdesse a földmívelő foglalkozásának gyönyörűségét?

VALAKI ÁLMOZIK...

Írta: **Dőcezy.**

Valaki álmodik, rólam, s az üdvről...
Valaki behunyja csuda két szemét!
Valaki nem bír szabadulni tőlem,
Valaki forró, bűnös vágygyal...
De szerelmesen álmodik felőlem.

Valakinek féltve őrzik álmát!
Csókkal várják, ha fáradtan ébred;
De ez a csók nem kell valaki szívének!...
Valaki álmodik, rólam, s az üdvről...

— **Ujtások a vonatokon.** A magyar államvasutak igazgatósága az utasok személy és vagyonbiztonsága szempontjából legközelebb,

sőt tán még ebben a hónapban életbe lépteti az utazó detektív intézményt. A fővonalak minden személy- és gyorsvonatával egy-egy titkos rendőr fog utazni. Ezt az intézkedést bizonyára nagy megnyugvással fogadja az utazó közönség, mert így aligha fordul elő az utasok kloroformmal elaltatása, meglopása stb. Az meg közegészségügy szempontjából lesz helyes ujtás, hogy az első és másodosztályu kocsi ülésének támláján védő szövetet alkalmaznak. Fejmagasságnyra kerülnek a támlákra ezek a védők, melyek csipkeszerű anyagból készülnek s akkorák lesznek, mint egy kisebb párna. Mivel ezeket gyakran tiszta védőkkel cserélik ki, egészségügyi szempontból ez az ujtás is csak helyesíthető.

A KÖLTŐ VIZITJE.

Tegnap szép csendesen szitált az eső, amikor nagy széllal berontott szerkesztőségünkbe Vers-Faraghó Pruntyi, a közútatlak örövendő mindszenti alanyi költő és a vad boxerek csatakiáltásával köszöntött ránk:

— Dachdale-dáj! Kasamadiner!

— Dáj-fon-cüg! — üdvözlöttük vissza ékes köser nyelven, mire ő beljebb került.

— Minek köszönhetjük a szerencsétlenséget? — kérdeztük rosszat sejtve.

— Verset hoztam, uraim, verset a tavaszról, a minden idők legnagyobb kikeletjéről.

— Maga a tavaszról? Hát van magában egy csöpp jóindulat, hogy ezt a ragyogó, virágillatos tavaszt: sok-sok ember egyetlen örömét, el akarja rontani versével? — kiáltottam rá fölháborodva.

— Óh, te bájos, isteni tavasz! Nézd, profán nyelvek rólad, a szent áhitat érzete nélkül beszélnek. Kéklő egedre gyűjts rettentő viharfelhőket s bős villámmal sujtsd agyon őket — szavalt a földöntuli pátosszal és izmos öklével fenyegetően emelt magasra egy papirlapot.

— Uraim, legyenek elkészülve a legrosszabbra — szóltam a jelenlevők bámuló csoportjához, mire Vers-Faraghó Pruntyi kéjittasan olvasni kezdte tavaszi zöngeményét:

Óda a kikelethez!

Tavas-vágyás gyötörte a szívem,
Róla álmodtam álmatlan álmot,
És íme, hogy végre mégis eljött,
Ledobám a téli jármot-hámot.

„Gyermek vagyok, gyermek lettem újra”
Dalolá egykor nagyhírű költő,
S mivel hogy meghalt, sem a tavaszról,
Sem szerelemről már nem költ ő.

De bűvös lantját én reám hagyá;
Tavasról írni én vagyok jogos...
Csattanó csók, ibolyák illata,
Szentbank ügye, meg ami ép soros:

Vágóhid terve, villanyfényűzés,
— Mit Korom Gáspár egyre apellál —
Sportos ifjak kinullázott serge
A Kurca-réten már nem rug-kapál.

Félre közügyek! Tavasz van újra,
A tiszaparton békák kvákoknak.
Pendülj hát lantom, szűzi danáddal
Lopózz szívekbe, mik oly fagyosak.

— Elég, szerencsétlen! — kiáltottam rá. — Ha ezt a verset leközöljük, olvasóink az új sajtótörvény értelmében kártérítési pört akasztanak nyakunkba elrontott étvágyuk miatt!

— „Lenni, vagy nem lenni!”
mondotta Jókai a „Velencei Kalmár”-ban — szavalt Vers-Faraghó Pruntyi vissza — akkor inkább ne

legyek én se! Nyiljon meg az ég, nyiljon meg a föld, nyiljon meg minden, tüzes láva ömöljön prózai fejetekre! Megöltök. Egy tehetséget, egy fénylő csillagot öltök meg...
Kidobtuk.

—ai.

Korai életuntság.

Egy mindszenti leány öngyilkossági kísérlete

A természet most ujhodik meg; most rakja tele illatos virágokkal a fák ágait és öröm repdes a szivekben a természet ujrászületése láttára.

Most, rügyfakadáskor, amikor fel-frissült életkedvvel tekintünk jövőnk elé, egy viruló leány akarta magától eldobni az életet. Ez azonban nem sikerült és most az öngyilkosjelölt nagy fájdalmak között fekszik betegágyán.

Az eset részletei a következők:

Papp József vasuti előmunkás leánya, a 18 éves Lidia, szerdán reggel, míg hozzátartozói távol voltak hazulról, öngyilkos szándékkal marólugot ivott. Tettét csak a piacról hazatérő nőtestvére vette észre, aki az ajtót zárva találta. Nagy zörgetésére Papp Lidia nyitotta ki az ajtót, amely után eszméletlenül esett össze.

A gyorsan előhívott dr. Szóbl Lipót orvos kezelés alá vette és ellenszerekkel csillapította a méreg hatását. Megjelentek a rendőrség emberei is, akiknek kihallgatásakor azt vallotta, hogy életuntságból akart öngyilkos lenni és már régen készült reá.

Ezt vallotta az öngyilkosjelölt, de nem lehetetlen, hogy tettének oka szerelmi csalódás. Állapota súlyos ugyan, de nem életveszélyes.

HIREK

— **Rendkívüli közgyűlés a vármegyén.** Dr. Cicatricis Lajos Csongrádvármegye, Szeged sz. kir. város és Hódmezővásárhely thjf. város főispánja, a kormányzatára bizott Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságát az 1886. évi XXI. t.-c. 48. §-a alapján folyó évi április hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor Szentesen tartandó rendkívüli közgyűlésre egybehívta. A rendkívüli közgyűlésen a következő ügyek fognak tárgyalatni: 1. A belügyminiszter körrendelete a képviselőválasztás — szavazó körök megállapítása tárgyában. 2. A belügyminiszter körrendelete az új központi választmány megalakítása iránt. 3. Intézkedés az 1913. évi LX. t.-c. 6. §-a alapján a községi és körjegyzői illetmények szabályozása ügyében alakítandó becső-bizottság választott tagjainak kiküldése iránt. 4. A csongrádi munkástelep céljaira Kállai Mihály csongrádi lakostól vett ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés. 5. Mindszent község képviselőtestületének határozata a mindszenti

villanyvilágítás ügyében s az ellen Korom Gáspár és társai által beadott felebbezés. 6. Pázmány Dániel várm. főlevéltáros kérelme, nyugdíjaztatása iránt.

— **A borpiac helyzete** egyenesen siralmas. A fogyasztás a minimálisra csökkent, főleg azért, mert az egész országban és a külföldön is a keresetviszonyok igen rosszak, ami a borkonzum megcsappanását okozta. A jobb minőségű borok iránt valamivel jobb az érdeklődés és ezeknek az ára emelkedőben van. Középmínőségű homoki borok ára ma 40 K, jobb minőségű hegyi boroké 50—60 K körül forog. Silányabb minőségű borok iránt nincs semmi érdeklődés és azok ugyszólván eladhatatlanok. A szőlők jól teleltek és amennyiben most megítélni lehet, a jövő szüret kilátásai elég jók.

— **Alkoholelles értekezlet.** Husvét napja fordulópontot jelent községünk társadalmi életében. A községháza tornácán elhangzott az első bátor szó, mely beleragadott a hallgatóság lelkébe: Aki azt mondja, hogy szeszestital nélkül nem élhet az ember, az gyilkosa embertársának. Veszelovszky Gyula káplán a való életből merítette propaganda beszédéhez az érveket. Nemes harcának első eredménye az, hogy már eddig 35 férfi fogadta meg a teljes önmegtartóztatást mindenféle szeszestitaltól. A fogadalom egyenlőre csak pünkösdi vasárnapjáig tart. Hir szerint pünkösdi napján, az egész megye bevonásával lesz az első nagy nyilvános alkoholelles népgyűlés Mindszenten.

— **Felülfizetések.** A mindszenti iparos és kereskedő ifjúság egyesületének husvétai bálján felülfizetni szivesek voltak a következők: Zsótér Mihály 30 f, Kovács István 30 f, Vajda János 20 f, Pölös József 20 f, Takács Pál 50 f, Walter József 1 K, Kis Bálint 40 f, Durczig Lajos 40 f, N. N. 1 K, Marázi Lajos 40 f, Keresztes Józsefné 40 f, Elek Ignác 1 K, Nagy Jenő 5 K, Hevesi József 40 f, Kovács Miksa 60 f, Biró Andor 1 K, Czirok János 60 f, Judik Mihály 20 f, Bakai Jenő 30 f, Bakai Zoltán 30 f, Szimcsák István 30 f, Gulyás István 80 f, Sörös István 40 f, Szalma Mihály 40 f, Rózsa István 40 f, Hajnal Jenő 1 K 20 f, Veszelovszky Gyula 1 K 20 f, Szimcsák Sándor 60 f, Ekker József 1 K 20 f, öszszesen 21 K, mely szives adományokért hálás köszönetét nyilvánítja az ifjúsági egyesület vezetősége.

— **Hódmezővásárhely új vasuti megállót kér.** Több száz hódmezővásárhelyi polgár aláírásával kérés ment az államvasutak szegedi üzletvezetőségéhez. A hódmezővásárhelyi lakosok azt kérik az üzletvezetőségtől, hogy a Szegedről délelőtt induló, valamint a délután Szeged felé haladó szemelyvonat Hódmezővásárhely és Orosháza közt levő 73-as számú órháznál megálljon. A kérvény nyel legközelebb foglalkozik az üzletvezetőség.

— **Mikor az ügyész enyhítésért felebbez.** Szegedről jelentik: Zemen Lajos tizenkilenc éves szabadkai lakatossegéd egy ottani

korcsában kártyázott néhány barátjával. Éjfélkor Zemen Ferenc, a lakatossegéd apja megjelent a korcsában és hazahívta kártyázó fiát. Mikor ez nem engedelmeskedett, az apa arculütötte. A fiu erre kést rántott és hasbadöfte apját, aki nyolc hónapig feküdt betegen. A szabadkai törvényszék sulyos testi sértés büntetéseért másfél évi börtönre ítélte Zemen Lajost. Az elítélt felebbezett, de felebbezett a királyi ügyész is, még pedig a vádtól eltérő minősítés és a sulyosság miatt, tehát enyhítésért. A szegedi tábla részben helyt is adott a felebbezésnek, amennyiben a minősítést megváltoztatta, Zemen Lajost felmenőágbeli rokonon elkövetett sulyos testisértésben mondta ki bűnösnek, azonban a büntetést szintén másfél évi börtönben állapította meg.

— **A szavazó polgárok vizsgálója.** Az új választás intézkedik arról, hogy akiknek bizonyítványa nincs s kétséges, hogy írni és olvasni tud-e, azok május havában egy vegyes bizottság előtt vizsgát telessenek az írás és olvasás tudományából, ha szavazatukat gyakorolni óhajtják. Ez a bizottság az idén május havában, azontul pedig mindig február havában fogja megtartani a vizsgálatokat. E bizottságnak tagjai fele részben tanügyi férfiak lesznek. Az érdekeltek jól teszik, ha már előre készülgetnek a komoly vizsgálatra.

— **Milyen halakat szabad árusítani?** A halászati törvény nyílt vizekben való halászatra a következő tilalmakat állapítja meg: Április 1-től június 15-ig tilalom alá esik a fogas-stüllő, kecsge, kőstüllő, márna, sóreg szintok, tetemes tok, viza. Április 1-től július 15-ig a ponty (potyka). Április 1-től május 15-ig a rák. Ezen tilalmi idők alatt a felsorolt halfajokat nyílt vizekben fogni nem szabad. Árusítani csupán tilalmi idő előtt, vagy zártvizekben fogottakat szabad. Aki a tilalom alá eső halfajokat szállítani akarja, a származás helye szerint illetékes községi előljárásági bélyegtelen bizonyítvánnyal köteles igazolni, hogy a szállított halat vagy a tilalmi idő előtt, vagy zárt vizből fogta. Aki ily bizonyítvány nélkül szállít a fent felsorolt halfajokból, azt 50 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetik és a halat elkobozzák.

— **A vetések megboronálását** sok gazda elmulasztja tavasszal, pedig a tavaszi megboronálással sokat lehet a buzavetéseken, meg a lóhere és lucerna földeken segíteni. A talaj színe a tél folyamán igen megtömődik úgy, hogy a tavaszi meleg levegő nem tudja a földet jól átjárni és a téli nedvességet a nap hamar kiszívja a talaj színéről. A megboronált földet a levegő és a meleg jól átjárhatja s a nedvesség az ilyen földből nem párolog el olyan gyorsan, azt ne sajnálja a gazda, ha a borona ki is tépi a vetés egy részét, mert a boronálás után a vetés hamarosan helyreáll és még szebb lesz, mint ahogy a boronálás megtétele előtt mutatkozott. Azért szokták mondani, hogy a vetés tavaszi boronálását végző gazda ne tekintszen a háta mögé. A tavaszi boronálást csak akkor

szabad végezni, ha a föld már megszikkadt és a marhát megbirja. Ha az időjárás száraz, boronálás után meg kell hengerezni a földet.

— **Hányat tojik a kacsa?** Nemrég valaki panaszkodott, hogy egykor mint bíráló szakértőnek kétségbevonták azt az állítását, miszerint a közönséges házi kacsa ötven-hatvan tojást is tojik egy tavaszon. Az illető vizsgálására én kétségtelen adatokkal igazolhatom, hogy jóra való magyar falusi kacsa nem ötven-hatvan darabot, hanem százhusz-százhusz tojást is rak egy-egy idényben. Persze nem mindegyik és nem mindenhol. Kedvező körülmények között (állandó sekély víz, jó legelő, megfelelő takarmányozás) a magyar kacsa, ötnegyed-hatnegyed éves, akkor megkezdí a tojást januárban és tojik május végéig minden éjjel egyet-egyet; rövid pauzákat is ritkán tart. De faluhelyen nem ritka eset, hogy karácsonykor van már kacsatojás. Ugy is tartja a falusi közmondás, hogy a jó anyakacsa karácsonytól kezdve addig tojik, míg a zab ki nem hányja a kalaszát. Tessék hát számítani és a száz-százhusz tojás bőven előkerül, amint hogy a tapasztalt gazdasszony rováson is tartja ezt a numerust. Még a júniusi kelésű kacsa is (mely körülbelül tíz hónapos, tehát fejletlen) tojik márciustól május végéig, tehát ez is lerak hatvan-nyolevan darab tojást.

— **A csanádi püspök kopáncsi birtoka.** Szegény tápéi zsellérek részére akarta parcelláztatni négy és fél ezer holdas nagykopáncsi birtokát a csanádi püspök körülbelül másfél esztendővel ezelőtt. A parcellázásból nem lett semmi, mert olyan árat kértek a földért, amit a tápéiak nem tudtak megadni. Ezután Makó városával tárgyalt hosszabb ideig a püspök a kopáncsi földek megvételéről. Makó városának az volt a

terve, hogy megveszi a földet, parcelláztatja és a környékbeli gazdáknak hasznóbérbe adja. A legjobb uton haladtak az adásvételi tárgyalások. A püspök hajlandónak nyilatkozott a birtokot eladni, a város hajlandónak nyilatkozott megvenni, s a vételár tekintetében sem volt túl differencia, úgy, hogy nem látszott leküzdhetetlen akadály, amely a nagyon célirányos birtokvétel tervét meghiusítsa. — Annál jobban meglepte most Makó városát az a hír, hogy egy szabadkai pénztintézet Makó városánál kedvezőbb ajánlatot téve, elhalászta előlük a kopáncsi birtokot. A püspök állítólag el is fogadta az ajánlatot, s az ügylet perfektuálva a minisztériumban várja a jóváhagyást. Makó városa 3 millió 600.000 koronát ígért a kopáncsi birtokért, bele nem számítva a birtokon lévő épületeket, melyekre fölbecsülés után külön ajánlatot tett volna a város. Aproximative mintegy 120—130.000 koronára becsülték a használható és megveendőnek tartott épületeket. Ezzel szemben a szabadkai pénztintézet 3 millió 800.000 koronáért vette meg az egész birtokot, beleértve az épületeket is.

— **A reklám tizparancsolata.** 1. Ha olcsón jutsz valamely cikkhez, hirdesd azt, hogy eladhasd. — 2. Legyen hirdetésed csinos és eléggé nagy ahhoz, hogy a közönség megeröltetés nélkül észrevegye, mert hisz a hirdetés tulajdonképpen képviselője üzletednek. — 3. A hirdetés legyen lebilincselő, de ne tolakodó. — 4. Ne várj addig, amíg versenytársad megelőz idényhirdetésével, hanem előzd te meg őt. — 5. Add azt, amit hirdetésedben ígérsz, mert így szerzel magadnak vevőket. — 6. Mond el hirdetésedben röviden

és szabatosan áruid előnyeit; a közönség regényekre és frázisokra nem kíváncsi. — 7. Ne higyj annak, aki azt állítja, hogy az újsághirdetés elavult dolog. A sajtó az egyedüli eszköz, amely által a nagyközönséggel érintkezésbe léphetsz. — 8. Tanulj mások hirdetéséből, de ne utánozd azokat, mert ez csak rossz vért szül, néked azonban nem használ. — 9. Egy hirdetés nem hozhat még eredményt, valamint egy fecske nem csinál tavaszt. Csak rendszeres hirdetéstől várható siker. — 10. Fizesd ki készpénzben hirdetési számládat, mikor is a lapkiadó épp úgy meg fog becsülni téged, miként te megbecsülsz készpénzzel fizető vevőidet.

— **A stílus.** Egy oroszországi város napilapjának szerkesztőségében néhány nappal ezelőtt megjelent egy vézna, rendkívül zavart és ostobának látszó fiatalember. Bevezették a főszerkesztőhöz, aki e szavakkal förmedt az idegenre:

— Mit akar?

— Nagyságos uram, munkatársi állást szeretnék az ön becses lapjánál.

A nagyhatalmu főszerkesztő megvetően mosolygott s hátradőlve karosszékében a sápadt, alacsony emberke szánalmas külsejét és félénk tekintetét figyelte meg, majd így szólt hozzá:

— Egy újságírónak minden adott helyzetben tudnia kell bátran cselekedni. Erre az újságírónak több alkalma van, mint bármely halandónak. Ön nem nagyon látszik az ilyen feladatokra alkalmasnak. Hozott magával legalább valamit, amiből stílusát megbírálnom?

A vézna legény erre revolvert vett ki a zsebéből s egyenesen a szerkesztő homlokának szegezte.

— Nagyszerű! — kiáltott föl lelkesedéssel a lap mindenható ura, a nélkül, hogy a szempillája megrándult volna, — ön száz rubel havi fizetéssel a belpolitikai rovathoz szerződöttve van.

— **A szárnyas egér hasznos volta.** A nagymérvű hasznossága mellett épen nem kártékony denevérek pusztítása nagy oktalanság volna még akkor is, ha azok valamely épületben tuleszaporodtak volna is; nem kell azokat leöldönsni, legfeljebb bejáróhelyeiket kell elzárni. A farepedésekbe pedig vagy pincékben ezen állatkákat nappal össze lehet fogdosni minden félelem nélkül és el lehet távolítani. Megölni, elpusztítani egyenesen vétek volna kertészeti, erdő- és mezőgazdasági szempontból is, mert ezen állatok roppant mennyiségű kártékony éjjeli rovar, lepkét, bogarat, darazsat és cserebogarat fogdosnak el s semmisítenek meg, amelyek a kerti s egyéb gazdasági növényéletre nézve nagyon is veszedelmesek. Vétkezik önmaga ellen, aki üldözi a denevéreket vagy pláne elfogja s agyonkinozza, kiszögezi elevenen ajtókra stb.-re s ott hagyja éhen pusztulni csupán azért, mert ellenszenves testformája van. Mesébe való beszéd az, hogy hajba ragad. Csapong, röpköd estétől szürkületig a levegőben, hogy a káros rovarokat elfoghassa s azzal táplálkozzék. Nagyon is hasznos állat, teljes kiméletet érdemel.

— **Óvatosság a műtrágya beszerzésénél.** A földmívelésügyi miniszter leiratban figyelmezteti a gazdákat a műtrágya rendelésénél szükséges óvatosságra, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy egyes műtrágyagyárak, különösen a külföldiek, a jóhiszemű vevőknek hamisított, vagy legalább is csekélyebb értékű gyártmányt szállítanak. Szükséges ezért, hogy a gazdák valahányszor műtrágyát rendelnek, minden esetben, külö-

Modern könyvkötések

hivatali, kereskedelmi vagy magánhasználatra elismert szép és tartós kivitelben készülnek

Horváth Antal könyvkötészetében.

Hivatalok, egyházak, iskolák és bankok az ország minden részéből a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak az általam szállított könyvek szépségéről és olesóságáról.

Különlegesség:

Diszkötések, aranyozások és aranymetszések, a legújabb módszer szerint.

nösen határozottan kössék ki a kívánt egyes anyagoknak, például foszfortartalomnak százalékát és a rendelet értelmében három nap alatt vegyenek mintát a megérkezett szállítmányból, vagy pedig, ha a dolog nem nagyon sürgős, megfelelő minta vétele céljából forduljanak az illetékes vegykísérleti állomáshoz. A Mútrágya értékesítő Szövetkezetet (Budapest, Fürdő-utca 8) ajánlja megbízhatósága.

SPORT

Husvétí mérkőzések Szentesen. Szép időben, nagyszámú közönség jelenlétében folytak le husvét vasárnapján és hétfőjén az érdekes futball-mérkőzések. A Szentesi Torna Egylet első napon a Szegedi Athletikai Klub Ib. csapatát látta vendégül, amelytől 3:0 arányú vereséget szenvedett. Formáján alul játszott a szentesi csapat, mert az összjáték hiányzott náluk, de azért nem könnyen szerezte a SzAK Ib. csapata győzelmét. — A második napon kellemes meglepetést hozott a SzTE csapata. Ugyanis a jelzett Szegedi Testgyakorlók Köre Ib. csapata helyett a teljes felállítású első csapat jött Szentésre. A mérkőzés eredménye, a szegedi csapat durva játéka után 2:0 lett a SzTK javára. Ez a szép eredmény annak tudható be, hogy a szentesi csapat legénysége okulás az előző napi vereségen, észszerű összjátékot mutatott be. Aprólékos bíró volt Boros Nándor SzAK.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.
Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

Vizit-

fénykép 3 darab 3 korona
Horváthné fényképezési
műtermében Mindszent

Értesítés.

Teljes

férfiszabó-berendezés

jutányos áron sürgősen eladó:

Répás János férfiszabónál,
Mindszent.

DR ORBÁN-féle

H.Á.Z

A POSTAHIVATAL
MELLETT

SZABAD KÉZBŐL

ELADÓ.

Asztalos- tanulónak

Jó fiu

fizetéssel felvétetik

Weisz Ignác

asztalosnál.

Eladó vendéglő és ház

Mindszentben, a főútcán levő nagy-
vendéglőmet összes berendezés-
sel, házzal együtt — más vállalat
miatt — örökáron eladom,
esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem-
1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kert-
helyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 teke,
asztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és
1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jég-
verem, istálló, góré, 2 nagypince, stb. stb.

Saját acetylén világítás!
Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni
szándékozókna szívesen ad bővebb
felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

Kerékpározók figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt **kerékpár- és alkatrész-raktáramat**,
hol az összes árúk mélyen leszállított árban kaphatók:

1 drb „Styria“ gyártmányu kerékpár részletre	152 K — f
1 „ jó minőségű külső gummi.....	5 K 80 f
1 „ „ „ belső „	3 K 10 f
1 „ „ „ acetilen lámpa	2 K 90 f

Kaphatók még ezenkívül eredeti „Puch“, „Neumann“, „Germania“
„Fegyvergyári (Waffenrad)“ kerékpárok jótállás mellett, kényelmes
havi törlesztésre.

Wellisch Vilmosné varrógép és kerékpár raktára
SZENTES, Görög-ház.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994.
Fióközletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.)
Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően
an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezé-
semre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb izlést**
igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes meg-
elégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani

M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel **felülmulhatatlan kivitel-**
ben vegyileg tisztítok: uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat,
himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövettüggönyöket stb., stb.
Külön kalaptisztító-osztály, hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztí-
tásával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plissirozás**
varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan ki-
javítatnak szabó-osztályomban. — **Gyászszertben** szövet- és selyemruhák,
valamint férfi-öltönyök **szoron kívül** festetnek egész feketére. — **Külön-**
legesség: struccollak vegyileg tisztítása, festése és göndörítése.

Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el.
Részletes felvilágosítással készséggel szolgálók.

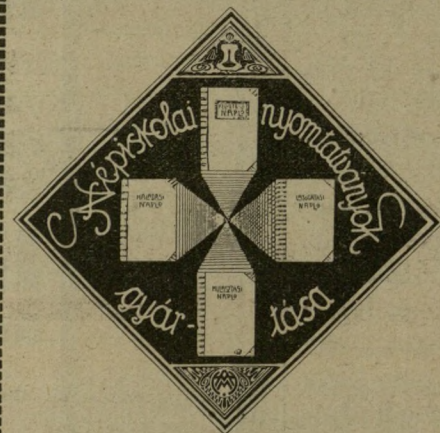
Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

HORVÁTH ANTAL

:: GRAFIKAI ::
MŰINTÉZETE
MINDSZENT

A vármegye legmodernebb és teljesen újonnan berendezett könyvnyomtató műintézete és papírnemű-nagykereskedése Egyetlen grafikai műhely, ahol a legegyszerűbb nyomtatvány is kiváló izléssel lesz gyártva Két gyorsajtó, 14 munkagép Saját erőtelep és vulkanizáló Gyönyörű betűújdonságok és ékítmények műnyomásokhoz Interurbán távbeszélő: 9 szám

A Földhitelbank Részvénytársaság

Budapest, V., Országház-tér 4. szám.

Parcellázás alá bocsájtja
gróf Károlyi Lászlótól megvett

Szegvári uradalom réti és Erzsébet-majori gazdaságait.

Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál a
Földhitelbank Intézősége
Posta: Szegvár, Usztatómajor.
Vasutállomás: Kórógyaszentgyörgy